

AZ ÜGYVÉD VÁLASZOL

Dr. Juhász György

Alapvetően mi befolyásolhatja egy perköltség összegét?

Tisztelt Ügyvéd Úr!

Két évvel ezelőtt ismerősömnek kölcsönadtam egy nagyobb összeget. Kamatban is megegyeztünk, amit egy ideig rendszeresen fizetett, a többiből is visszaadott valamennyit. Sajnos nem igazán készültek papírok. Se arról, amikor én kölcsönadtam neki, se arról, amikor egy részét visszaadta. Legfeljebb csak tanúkkal tudnánk bizonyítani. Tudom, hogy ez egy nehéz ügy. Túl naiv voltam. Ma már egy fillér tartozást sem ismer el. Eldöntöttem: beperelem. A kérdésem nem az, hogy megnyerem-e, hanem, ha elveszítem a pert, mennyibe fog nekem kerülni? Többször leírta, hogy a bírósági eljárás tetemes perköltséggel jár. Mégis mire számíthatok?

Tisztelt Olvasó!

Először is köszönöm, hogy nem a per várható kimenetelét jósoltatja meg velem. Ám még így is nehezet kérdezett. A perköltség nagyon sok tényezőtől függ. Az főszabályként elmondható, hogy az eljárás végén a perköltséget a vesztes fél viseli. Megelőlegezni viszont annak kell, aki az eljárást megindítja, illetve aki bizonyítani kíván valamit.

A perköltség nagyon sok tételből adódik össze. A törvény szerint ide tartozik mindaz a költség, ami a felek célszerű és jóhiszemű pervitelével kapcsolatban akár a bíróság előtt, akár a bíróságon kívül merült fel (előzetes tudakozódás és levelezés költsége, eljárási illeték, tanú- és szakértői díj, ügygondnoki és tolmácdíj, helyszíni tárgyalás és szemle költsége stb.). Ezeken kívül hozzá kell még adni a pernyertes felet képviselő ügyvéd munkadíját és költségeit is.

Az eljárási illeték a pertárgyérték 6%-a. Ha a per pénzkövetelés iránt folyik, akkor a pertárgyérték a követelt tökeösszeg, tehát a kamatokat nem kell beleszámítani. Ha az első fokú ítélet ellen valamelyik fél fellebbezéssel él, akkor további 6%-os fellebbezési illetéket kell lerőni.

Ha a perben szakértő kirendelése válik szükségessé, akkor az ő

díját és költségeit is a feleknek kell rendezni. A szakértő által végzett munkától és a felmerült kiadásaitól függően ez néhány tízezer forintról indul; és a többszázszáz nagyságrendet is elérheti.

A bíróság által megállapított ügyvédi munkadíj általában a pertárgyérték 5%-a. A fellebbezési eljárásban ennek a fele. Abban az esetben, ha a fél és az ügyvéd megbízási szerződéssel igazolja, hogy az előbbieknél magasabb munkadíjban állapodtak meg, akkor a bíróság a megbízásban szereplő munkadíjat ítéli meg, feltéve, hogy az arányban áll a pertárgy értékével és a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Attól függően, hogy az ügyvéd áfa-körbe tartozik-e, munkadíját még áfa is terhelheti.

Jelentős összeget tehetnek ki a félnél vagy ügyvédjénél felmerült készkiadások (útiköltségek, fénymásolás, postai díjak stb.) is.

Léteznek az illetékmentesség, illetékfeljegyzési jog és a költségmentesség intézményei. Ezek engedélyezését a bíróságtól lehet kérni az ügy jellegére és a fél körülményeire figyelemmel. Ezekben az esetekben a költségek egy részének viselése alól felmentést vagy azok megfizetésére halasztást kaphatunk. A részletes szabályozásra most nem térnék ki.

Rendet a fejekbe

A minap egy megbeszélésen vettem részt egy Szeged melletti településen, ahol egy felelős vezetőtől megkérdeztem, hogy mikor lesz a településen akadálymentes az általa irányított társaság épülete. A kérdése – az intelligens, művelt, diplomás embernek az volt, hogy a településen hány kezes székes él. Elmondta, hogy abban a városban, ahol ő él ott is az akadálymentesítés elcsúfította az egészségházat. Szerinte túlságosan felfújták az akadálymentesítés ügyét, mert nemcsak mozgáskorlátozottak vannak, hanem más fogyatékosok is, akikről nem beszélünk. Ez az úr nem ismeri az esélyegyenlőségi

törvényt és az akadálymentesítéssel kapcsolatos jogszabályokat. Ezek után ilyen „urakkal” nincs mit beszélni.

Azt gondolom, és sajnos többször tapasztalom, hogy vezető pozícióban élő emberek nem vesznek róluik tudomást. Arra lennék kíváncsi, ha az úrnál egy mozgásfogyatékos jelentkezne munkára, hogyan tudna vele bábni, és milyen indokkal utasítaná el, mert hogy elutasítaná, az holtbiztos.

Ami nagyon szomorú, ez mind a 21. században történ.

TÓTH MARGIT, MOZGÁSKORLÁTOZOTTAK CSONGRÁD MEGYEI EGYESÜLETÉNEK ELNÖKE

József Attila költészetéről, a két folyó találkozásánál – Csongrádon

Fotó: Bogoly József Ágoston

A Tisza és a Körös találkozási Csongrádnál

Csongrádnál a Körös gyorsabb folyású vize új életet visz a Tiszába. A Körös-torok látványa: a találkozás ősfarmája. Szemben a Körös torkolatával, ahol a közelítő erősebb áramlat a Tisza nyugalmába simul, a természet már eleve kérdez. Az emlékezés és felejtés között hogyan is állunk a megtartott dolgok múltjával, a most megtalált dolgok jelenével, a várt dolgok jövőjével? A két folyó találkozása a nyelvek, kultúrák, emberek egymásra találását idézi fel.

A csongrádi képzőművész, Lantos Györgyi A megtalált Európa című, 2005-ben az Európai Parlament brüsszeli épületében felállított szobra jutott eszembe. Az UNESCO által József Attila-emlékévének nyilvánított elmúlt esztendőben vajon Európa és a nagyvilág megtalálta-e a költőhöz vezető utat? Ez a költészet kontinensünk több nyelvén is megszólal. Majd átvél az óceánon, az Újvilágban szárazföldet ér, és onnan újra útra kél. Fordításban él. Harold Bloom „The Western Canon: The Books and School of the Ages” c. könyvének (1994) függelékében a Peter Hargitai válogatásában „Perched on Nothing's Branch” címmel megjelent (1987, 1989) fordításkötet alapján emelte ki József Attila költészetét. Ennek a könyvnek szerepe volt abban, hogy József Attila költészetét ma a nyugati irodalmi kánonhoz tartozóként tartják számon. Tavaly a külföldi magyar intézetek Párizsban, Londonban, Berlinben, Bécsben, Varsóban és Rómában rendeztek József Attilára emlékező programokat. A József Attila verseit tartalmazó Aimez-moi című eddigi legbővebb francia nyelvű fordításkötet Jean Rousselot előszavával, Kassai György és Jean-Pierre Sicre szerkesztésében 2005. október közepén jelent meg, bemutatója decemberben volt Párizsban.

Friss felmérés szerint a hazai netezőknél a költők témában a „József Attila” kulcsszó volt tavaly a legkeresettebb.

Egy országos rendezvénysorozat keretében a csongrádi Csemegi Károly Könyvtár és a Batsányi János Gimnázium közös szervezésében „József Attila költészete napjainkban, avagy ami a tankönyvből kimaradt” címmel 2005. október 4-én délelőtt előadást tartottam a csongrádi gimnáziumban. A nagyszámú hallgatóság előtt a József Attila költészete iránt növekvő külföldi érdeklődésről is szóltam. A József Attila halálát követő első és második évben a kortársi vélemények hogyan formáltak, alakították a kialakuló kultusz jellegét? Márai Sándor a Képes Kalendárium 1938. február 6-i számában röviden így szolt József Attila költészetéről: „Versei hangjában van valami gyöngéd és remegő dünnnyögés, mintha egy óz dideregne és vinnyogna a holdfénytől és vadásztoktól hideg és veszélyes világban. Valami nemes és állati van ebben a hangban, s természetesen valami emberi is, valami sértett és tetemrehívó”.

A költő halála (1937. december 3.) utáni két év német nyelven megjelent írásából olyan magyar és külföldi irodalmi szerzők József Attilával kapcsolatos véleményét idézem, akiknek életműve már a nyugati irodalmi kánon része, vagy ha nem, akkor azzá válik a sikeres fordítások által. Szerb Antal a német nyelvű napilap, a Pester Lloyd 1938. június 29-i reggeli kiadásában ezt írta: „Engem elbűvöl az, ami verssé lett, vagyis a legkonkrétabb formában testet öltött irreális. (...) Az irreális nem önmagáért van jelen. Ahol a szó mindennapi értelmében vett realitása véget ér a költészetben, ott valami más, valami fontosabb kezdődik. József Attila eltolja a világ kulisszáit, és a réseken beáramlik

a titok. Bizarrr képei a megsejtethetlent sejtetik, valami kimondhatatlant mondanak ki.”

Szabó Lőrinc Új magyar költészet címmel az Ungarn című, budapesti, német nyelvű folyóirat 1941. májusi számában jellemezte József Attila költészetét: „(...) Ideges ziláltság, éles naturalizmus, szeszélyes-ultramodern álmvilág, gyerekes virtuozitások és hetykeség, a dolgok logikája és személyiségének tisztázása utáni hősies vágyakozás és törekvés: ez József Attila”. Arthur Koestler a Das Neue Tage-Buch (Paris-Amsterdam) című német nyelvű folyóirat 1939. május 13-i számában megjelent Egy halott Budapesten című cikkében írta: „(...) aki a 47. szélességi fok alatt a vonat alá vetette magát, ez a József Attila Európának legnagyobb lírikusa volt. (...) Barátai voltunk, és bőségesen hozzásegítettük, hogy vonat alá kerüljön, most aztán mind nekrológot írunk róla. (...) A dolog azonban úgy áll, hogy József Attilát már 17 éves korában nagy költőként tartották számon, és mi mind tudtuk, hogy zseni, mégis engedjük szemünk láttára szép lassan tönkremenni. (...) Meg lehetett volna menteni, ha alaposan gondját viselték volna. (...) Az ilyen esetek döbbenetnek rá az irodalom és a valóság, az eszméi és a társadalmi lét közt tántorgó szörnyűséges szakadékra”. Thomas Mann részvételelében, melyet a Szép Szó című folyóirat 1938. január-februári száma közölt, ez olvasható: „(...) Én is barátot veszítettem el tehát, mégpedig értékes barátot, s őszintén gyászolom őt”. Európa megtalálta József Attila költészetét. A fordítások távlatot adtak.

Az utóbbi másfél évtized fordulatot hozott a költő külföldi fogadtatásában. Az emlékév bizonyította: József Attila költői világa már nyitottá vált a továbbhaladó időre.

BOGOLY JÓZSEF ÁGOSTON, FÖLDEÁK

Miért kivétel a Franciahögy?

Meglepetten olvasom, hogy az öreg-rókusaiak úgymond leszavazták a trolit. A cikk is írja, hogy ezer lakás épült Franciahögyön, de nekik nem kell tömegközlekedés. Lehet, hogy az aláíróknak nem kell, de nekem laknak ott ismerőseim, és tudom, hogy nekik meg kellene. Most ők is kezdjenek aláírást gyűjteni? Hát a város vezetői nem tudják józanul megítélni, hogy 1000 lakásba egy nagy falunyi ember költözött. És már korábban is laktak ott. A Körtől-és utca környékén laktak annyian, mint Sándorfalván. Sándorfalvára nem kell tömegközlekedés?

Vegyünk egy tehetős családot, akiknek telik autóra. Egy autóra. De egy átlagos családban van egy anya, egy apa és legalább egy gyerek. Ha mondjuk az apa elviszi a kocsit, a család többi tagja gyalogolhat. Esőben, szélben, ha hajnalban siet, vagy ha este fél egyedül hazamenni. Vagy apa mindígy mehet eléje, viheti haza. Dupla benzinköltség, nagyobb forga-

lom. Tessék már engem eligazítani, hogy van ez. Először az ott lakók kikövetelik, hogy lezárják az utcákat, mert zavarja őket a nagy forgalom. Utána kikövetelik, hogy felújítsák az utcát, és újra meg fogják nyitni. Ugyanakkora lesz a forgalom. De trolit nem kell. Sok ezer autó az elme- het arra, de trolit nem. Az is meg lett nekik ígérve, hogy új, csöndes trolikat kapnak. Nem kell. Busz se kell. Semmi se kell, ami nagy tengelynyomású – írja a cikk. Csak kis tengelynyomású kell: autót kell. Amit korábban kitiltattak. Nem érttem. A forgalom úgy lehet kisebb, ha kevesebben mennek autóra. De az embereknek valahogy közlekedniük kell. Ezért kellene oda tömegközlekedés. Ha nem trolit, akkor busz. Nem kisbusz, átszállással, hanem rendes busz, ugyan- úgy, mint minden más városrészben. A lehető legcsöndesebb fajta, a legjobb úton, ha kell, korlátozott sebességgel. Vagy újfajta trolit, jó úton, lassan, csöndesen. Én sem vagyok az ott lakók ellen-

sege, csak kompromisszumot kellene kötni.

Kiegészítő gondolat: Mi lenne, ha a Dózsa utca lakói is aláírást gyűjtene- nek a trolit ellen? Akkor megszüntet- nek az önkormányzati képviselők a 9-es? Abban a körzetben, a lakópark- ban a lakók nem tudom miért olyan si- keresek, de a közlekedést folyton az ő igényeikhez igazítják, nem a város egé- szét veszik figyelembe. Én a cikkben megszólaló közlekedési szakemberrel értek egyet: egy városrész nem sziget. Kérem a képviselő urakat, hogy a józan eszükre hallgatva találjanak olyan megoldást, hogy a kisgyermekes anyák, a gyesen lévő, autót nélkül is könnyen haza tudjanak jutni Franciahögyre. Különös tekintettel arra, hogy a város- részben csak házak épültek, ott se bolt, se posta, se gyógyszertár nincs. Minde- nért a szomszédos lakótelepre vagy a belvárosba kell menni.

KEREKES GERGELY, SZEGED

Az országos angol nyelvi verseny megyei fordulója

Az országos angol nyelvi verseny megyei fordulójának eredményei:

7. osztályosok: 1. Fürtön Balázs (tanára: Sinka Hilda), 2. Nagy Csaba és Pék Nanetta (felkészítő: Héger Anita, mindhárman a szegedi Juhász Gyula gyakorló iskola tanulói), 3. Balla Viktória (Szeged, Arany János Általános Iskola, felkészítő: Hódi Ildikó), Huszár Gabriella (Hódmezővásárhely, Németh László Gimnázium, tanára: Csikós Erzsébet) és Rajkó Krisztina (Juhász Gyula gyakorló iskola, tanára Héger Anita)

8. osztályosok: 1. András Csaba és Kincses Anna (Szeged, Radnóti gimnázium, tanár: Ruszkai Andrea, illetve Juhász Gyula gyakorló, tanár: Fehérvári György- né), 2. Kertész Tamás (Sándorfalva, Pallavicini általános iskola, tanár: Balázs Sándor- né), 3. Ámánn Csaba és Balog Krisztina (Németh László Gimnázium, tanár: Blazovichné Risztov Szilvia, illetve Arany János-iskola, felkészítő: Pádár Tímea) SZUROMI PÁLNÉ, CSONGRÁD MEGYEI PEDAGÓGIAI SZAK- ÉS SZAKMAI SZOLGÁLTATÓ INTÉZET, SZEGED

Előfizetőink és olvasóink számára ingyenesen hívható zöldszámot biztosítunk (06/80/821-821), melyen elmondhatják a Délmagyarország, a Délvilág és a Vasárnap Reggel című lapok terjesztésével, kézbesítésével kapcsolatos észrevételeiket. Ezen a telefonszámon jelezhetik azt is, ha az aznapi lapszámot bármely ok miatt nem kapták kézhez. Szombati napokon délelőtt 10 óráig a 62/466-847-es telefonszámon fogadjuk reklamációikat.